

Ke Aloha Aina, Volume V, Number 3, 21 January 1899 — PUALI AUANEI PAHA KA HAU NUI I KA HAU IKI. [ARTICLE]

[Back](#)

PUALI AUANEI PAHA KA HAU NUI I KA HAU IKI.

Ke nana nei kakou i ka hookoia o na olelo kahiko loa, mai kinohi mai, a i kulama hoi iwaena o keia lahui kanaka, i ka lilo ana o ke kino o ka hau nui i ka hau iki i mea puali, a o ka hope, ua lanakila ka hau iki maluna o ka hau nui. Aole keia he olelo na hooihala ia ka oiaio, no ka mea, ua hooa mai no kona hopena i ka hooiaio maoli ana.

Ke olelo nei keia kukulu manao ana, o Amerika ka hau nui, a o Hawaii uuku hoi, oia ka hau iki. Ua hele palalu mai ka hau nui elike me kona kulana kilakila me ka nana ole iho i ka pono o ka mea liliu, e hookokoe ana kona mau maka makaleho maluna o na waiwai o keia aina, me kona manao ana e omo aku iloko o kona opu nui, elike me ka hiki iaia ke hana a hooko i ka makemake o kona mau lima lawelawe, e noho ana ma kekahi aina mamao.

Aka, elike me ka loli ole o na olelo a kahiko i wanana ai, pela makou i ike io ai i ka puali ana o ka hau nui i ka hau iki. Ua uneune aku nei na lala liliu o Hawaii Uuku, mawaena o ke kowa o ke kino nui o Amerika, a puliki ana i kana mau hana lima ikaika maluna o kakou, ma o ka kakou mau palapala hoopii e waiho kahela la imua o ko lakou mau maka, a na ia mea hoi i kaobiaku i ka hooko keke ia ana o ka makemake o ka poe i na'i iho nei e ka ia kakou i **ka ula loa**.

O ko kakou noho malie, haa-haa, a lawe i ke kulana naauao o na aupuni nui o ka honas, oia ka kela poe nohona, e noho la iloko o ka Hale Senate o Amerika, e u-i, a e haailo ana i ka lakou la na pono e haawi mai ai ma kakou e hana, a ke ike se la kakou i ka hooko io ia ana oia mau olelo, e malia paha, o na lono e hooa ma nei no ka paio ikaika ana o na poe makee i ka pono, he kuaa hoolana io i ka manao o ke ma kou lala i hoopilihu ia, a poe no kakou e hooiaaku nei e poe i ka manao o ka hau nui, i ka lono uuku.